

**AJUNTAMENT DE
CASTELLÓ D'EMPÚRIES**

Pl. Joc de la Pilota, 1
17486 Castelló d'Empúries

Tel. 972 250 426
ajuntament@castello.cat

www.castello.cat
NIF P-1705200 B

EL PATRIMONI ARQUITECTÒNIC DE CASTELLÓ D'EMPÚRIES

EL PATRIMONI CULTURAL IMMOBLE

AJUNTAMENT DE CASTELLÓ D'EMPÚRIES
Departament de Patrimoni Històric

Relació dels béns immobles que formen part del patrimoni arquitectònic de Castelló d'Empúries (fonts: inventari de la Direcció General del Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, PGOU-PECH de l'Ajuntament de Castelló d'Empúries):

- 1. Portal de la Gallarda**
- 2. Casa Gran**
- 3. Basílica de Santa Maria**
- 4. Hospital Major o Duana**
- 5. La Llotja i antiga Casa de la Vila**
- 6. Convent de Sant Domènec – Palau dels Comtes**
- 7. Convent de Santa Magdalena o de Sant Agustí**
- 8. Cúria-Presó**
- 9. Convent de Santa Clara**
- 10. Pont Vell**
- 11. Asil Toribi Duran**
- 12. Rentador**
- 13. Rec del Molí - Muralla**
- 14. Ecomuseu-Farinera**
- 15. Torre Carlina**
- 16. Call Jueu**
- 17. Can Sanllehí – Sinagoga antiga**
- 18. Can Comas – Sinagoga nova**
- 19. Convent de la Mercè**
- 20. Casa de la Moneda**
- 21. Can Nouvilas**
- 22. Can Joan de la Coloma**
- 23. Can Vehí**
- 24. Can Macelli**
- 25. Can Mayor**
- 26. Can Climent**
- 27. Ca l'Ametlla**
- 28. Can Bassas**
- 29. Can Garrigolas**
- 30. Can Pastell**
- 31. Rectoria**
- 32. Can Bosch Aymerich**
- 33. Can Reitg**
- 34. Can Cassanyes**
- 35. Centre Agrícola i Social**
- 36. Can Contreras**
- 37. Casa Sabater**
- 38. Can Calet**
- 39. Creu de terme**
- 40. Capella de Sant Antoni**
- 41. Can Saló**
- 42. Club Nàutic Empuriabrava**
- 43. Conjunt escultòric de Tapiola a la via pública d'Empuriabrava**
- 44. Edificis d'estil mediterrani de la platja d'Empuriabrava**

1. PORTAL DE LA GALLARDA

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, muralla del Rec del Molí

Època: Segles XIII-XIV

Estil: Romànic i gòtic

Tipus: Obra civil popular

Material: Pedra grisa de Vilacolum i maó

Classificació: Monument històric (ref. 659-MH)

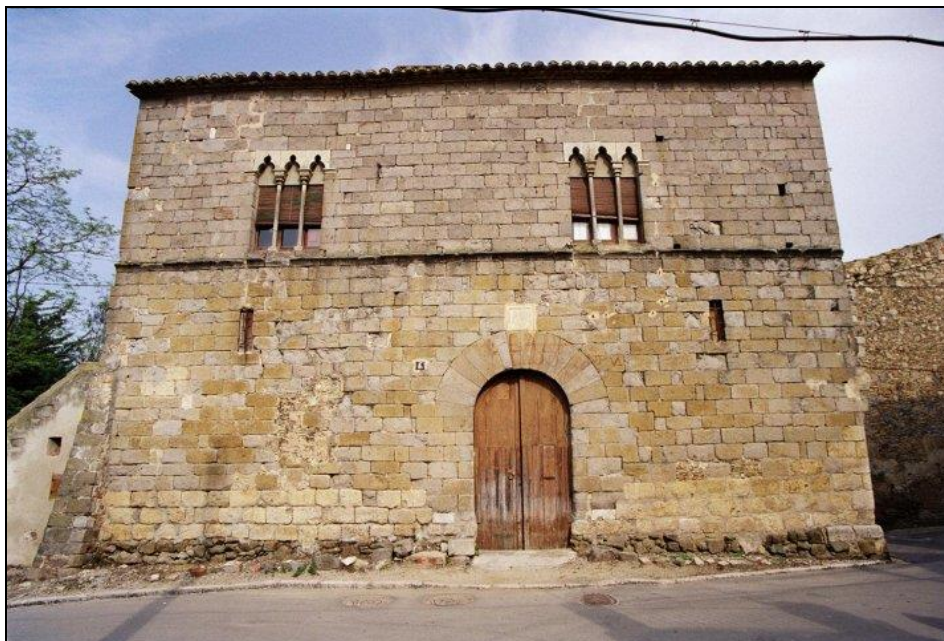
Categoria de protecció: Declarat Bé Cultural d'Interès Nacional, BCIN (R-I-51-5856 · Decret 22/04/1949 · BOE 05/05/1949)

Tipus de protecció: Conservació tipològica

El Portal de la Gallarda és una torre de planta rectangular o torre-portal gòtica dels segles XIII-XIV i és l'únic que es conserva dels vuit portals de l'antic recinte emmurallat. Es troba sobre el Rec del Molí i era la porta d'accés al recinte fortificat pel costat de llevant. En aquest sector es conserva un bon tram de muralla altmedieval, en alguns punts amb basament atalussat i amb algunes espitlleres. El portal d'arc de mig punt adovellat és obert a la seva base i la coberta amb volta de mig punt de fàbrica de maons. El parament és de pedra sense treballar lligada amb morter i amb carreus perfectament desbastats a les cantonades. Hi ha una gran finestra quadrada damunt del portal i, per sobre, una altra de petita. Per la part inferior la torre està tota oberta i no conserva els forjats dels pisos superiors. Unes escales paral·leles a la muralla la comuniquen amb el jardí d'un restaurant i amb el carrer del Portal de la Gallarda.

2. CASA GRAN

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, puig Salner, c/ del Portal Nou

Època: Segles XIV-XV

Estil: Gòtic

Tipus: Obra civil popular

Material: Pedra grisa de Vilacolum

Classificació: Monument històric (ref. 660-MH)

Categoria de protecció: Declarat Bé Cultural d'Interès Nacional, BCIN (R-I-51-5857 · Decret 22/04/1949 · BOE 05/05/1949)

Tipus de protecció: Conservació tipològica

Edifici residencial de la noblesa castellanina baixmedieval situada al barri del puig Salner, a la zona de l'antic portal Nou del recinte emmurallat. És una mostra notable del gòtic civil català (segles XIV o XV); la seva façana austera compta amb un portal adovellat i dues finestres coronelles esveltes i amb arcs trilobulats, cada una amb dues fines columnes amb basa i capitell. Les primeres notícies són de final del segle XV, quan el seu propietari el ric paraire Joan Domènec ven l'immoble l'any 1484 al noble don Álvaro de Madrigal, capità de les tropes de Joan II durant la Guerra Civil catalana. Segons Pelai Negre, és probable que en els seus orígens fos propietat d'alguna de les nissagues de la baixa noblesa, molt abundants al Castelló d'Empúries de l'època.

3. BASÍLICA DE SANTA MARIA

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, Pl. Mossèn Cinto Verdaguer, 1

Època: Segles XIII–XV (13 de febrer de 1261); XVII–XVIII

Estil: Romànic i gòtic; barroc

Tipus: Obra religiosa

Autors: Antoni Antigó, Joan Canellas i Miquel Llop (mestres d'obra); Ramon de Xartres (arquitecte); Antoni Canet (escultor)

Material: Pedra grisa de Vilacolum, alabastre, marbre i altres

Classificació: Monument històric (ref. 98-MH)

Categoria de protecció: Declarat Bé Cultural d'Interès Nacional, BCIN (R-I-51-0569 · Decret 03/06/1931 · Gaceta 04/06/1931)

Tipus de protecció: Conservació tipològica

Basílica gòtica d'estructura i dimensions semblants a una catedral, dignitat que no va aconseguir malgrat els intents dels comtes d'Empúries. L'obra començada al segle XIII prosseguí durant tot el segle XIV i s'acabà a l'inici del XV, quan es construí la façana amb la rellevant portada de marbre. És interessant el conjunt de l'espai interior, que conté les singulars fonts baptismals romàniques, el retaule major d'alabastre del segle XV, dos sarcòfags comtals i un vitrall gòtic, el retaule dels Dolors del segle XVIII i l'orgue del segle XIX, entre altres elements d'interès. El campanar, d'estructura romànica i decoració gòtica, pertany segurament al segle XIII. El Museu Parroquial exposa el Tresor de la Catedral constituït per objectes d'orfebreria, ornaments litúrgics i peces arqueològiques de diversa cronologia. L'any 2006 va rebre el títol de Basílica Menor concedit pel Papa Benet XVI essent rector Mossèn Narcís Costabella.

4. HOSPITAL MAJOR O DUANA

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, Pl. Joan Alsina

Època: Segles XIV–XX (1963)

Estil: Gòtic

Tipus: Obra civil

Material: Pedra grisa de Vilacolum

Classificació: PGOU-PECH (ref. 18055)

Categoria de protecció: Bé immoble integrant del patrimoni cultural

Tipus de protecció: Conservació tipològica

Conjunt d'arcades gòtiques que pertanyen a la duana medieval o llotja de contractació de Castelló d'Empúries contigua a l'antic edifici ja desaparegut de l'Hospital Major o dels Pobres de Jesucrist de la vila, fundat l'any 1252 per Castelló Sardina, arcedià del cabil d'Elna (al Rosselló). És una doble porxada integrada per dues files de columnes de pedra unides per arcs de mig punt que delimiten l'espai de dues naus, tancades pel costat de ponent, per una façana moderna de pilars metàl·lics. A principis del segle XIX (1808) hi fou ubicat un dels primers teatres castellanins documentats (del "Quartel Nuevo") per a representacions teatrals religioses. La darrera rehabilitació del conjunt data de 1963 a càrrec de l'arquitecte Francesc Pons Sorolla.

5. LA LLOTJA COMUNAL I ANTIGA CASA DE LA VILA

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, Pl. dels Homes

Època: Segles XIII, XIV–XVIII (1723)

Estil: Gòtic

Tipus: Obra civil

Material: Pedra grisa de Vilacolum i pedra blanca de Figueres

Classificació: PGOU-PECH (ref. 18043)

Categoria de protecció: Bé immoble integrant del patrimoni cultural

Tipus de protecció: Conservació tipològica

La Llotja Comunal o casa del Consell de Castelló fou la seu del Consolat de Mar (segons privilegi del rei Pere III el Cerimoniós de l'any 1386) i de la Universitat castellanina, que posteriorment fou l'edifici de l'ajuntament fins l'any 1987. Conserva l'estructura gòtica de final del segle XIV (vers 1393) amb reformes del segle XVIII; a la planta baixa es conserven també les voltes d'un anterior edifici probablement del segle XIII, corresponent a la seu de les reunions Consell secret de la vila format per vint persones o consellers. Destaca la façana i l'espai interior amb volta de creueria, l'escut de la vila a la clau de volta i les obertures laterals amb columnes i capitells. A la façana, la llinda de la finestra de la dreta de la primera planta hi ha la data del 23 de novembre de 1723.

6. CONVENT DE SANT DOMÈNEC - PALAU DELS COMTES

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, Pl. del Joc de la Pilota

Època: Segles XVII–XVIII (1698)

Estil: Barroc

Tipus: Obra religiosa

Material: Pedra grisa de Vilacolum i altres

Classificació: Monument històric (ref. 661-MH)

Categoria de protecció: Declarat Bé Cultural d'Interès Nacional, BCIN (R-I-51-5858 · Decret 22/04/1949 · BOE 05/05/1949)

Tipus de protecció: Conservació tipològica

Edifici conventual construït pels monjos dominics a partir del segle XVII a dins de muralles, com a refundació del primer convent de Sant Domènec edificat l'any 1317 a extramurs i destruït a causa de les guerres. Els monjos ocuparen un solar adjacent al palau del comte d'Empúries l'Infant *Fortuna* Enric II, edificat a final del segle XV sobre el talús de la muralla de ponent entre els portals de Sant Domènec i d'en Cabra. D'aquesta manera el palau comtal, del qual es conserva la "Sala Gòtica", quedà integrat en les construccions conventuals per la banda de migdia. L'actual edifici està format per les dependències conventuals, el claustre a mena de pati porticat i l'església d'estil barroc classicitzant, amb façana de 1701. L'absis de l'església, a la part posterior del convent, aprofità l'espai d'una torre semicircular del recinte medieval emmurallat, avui dia restaurada. Després de les desamortitzacions del s. XIX l'immoble va tenir diferents usos públics, especialment com a seu de les Escoles Nacionals i la caserna de la Guardia Civil. Des de 1987 acull la Casa de la Vila, la Llar dels Jubilats i diferents serveis municipals.

7. CONVENT DE SANTA MAGDALENA O DE SANT AGUSTÍ

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, c/ Calabró

Època: Segles XVIII

Estil: Barroc

Tipus: Obra religiosa

Material: Pedra grisa de Vilacolum i maó

Classificació: PGOU-PECH (ref. 18056)

Categoria de protecció: Bé immoble integrant del patrimoni cultural

Tipus de protecció: Conservació tipològica

Els frares agustins s'instal·laren al segle XIII amb un primer convent situat al nord de la vila, fora muralles on actualment es troba la placeta –reminiscència arquitectònica de l'antic claustre i pati del convent– i el barri de Sant Llàtzer. Funcionava també com a hospital dels malalts de lepra, per la qual cosa rebia el nom de "leproseria" o hospital d'infecciosos o "mesells". Com altres convents es traslladaren a dins de la població a causa de les guerres del segle XVII, especialment la de 1654, i el reconstruïren en unes cases propietat de miser Mesura al mateix emplaçament d'uns túnels subterranis antics (les «trunes» esmentades per Jeroni Pujades al segle XVII i també per Francisco de Zamora al segle XVIII), i que recentment s'han datat del segle II aC. L'església estava dedicada a Santa Magdalena; el campanar i l'antic edifici conventual són de propietat privada des de la desamortització del segle XIX. L'any 1749 és gravat a la portada del temple. Destaquen les restes de les pintures d'estil i del període neoclàssic de l'interior de l'església, així com també un ossari conventual al subsòl de l'església. Fou fill de la vila i d'aquest orde i convent el frare i sant castellaní Maurici Proheta, que morí a Mallorca l'any 1546.

8. CÚRIA-PRESÓ

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, pl. Jaume, I

Època: Segles XIV (1336), XV

Estil: Gòtic

Tipus: Obra civil

Material: Pedra grisa de Vilacolum

Classificació: PGOU-PECH (ref. 18044)

Categoria de protecció: Bé immoble integrant del patrimoni cultural

Tipus de protecció: Conservació tipològica

Doble edifici medieval construït per l'Infant Pere I comte d'Empúries a partir de 1336 amb restes arquitectòniques de l'antic castell i com a seu del complex jurídicopenal símbol del seu poder jurisdiccional: la Cúria, seu del tribunal de justícia, de la cort de l'audiència general del comtat i de l'arxiu dels comtes d'Empúries; i la Presó, lloc de reclusió dels condemnats. La Cúria, a migdia i dóna a l'antiga plaça del Gra, destaca per la façana gòtica, amb portal adovellat i finestres coronelles; a l'interior, dues notables mènsules de talla de fusta. La Presó, al nord, amb petites cel·les al voltant d'un pati, té portal adovellat i finestres reixades; a l'interior són d'un especial atractiu els grafits fets pels presos als murs en diferents èpoques. Avui és la seu del Museu d'Història Medieval de la Cúria-Presó, una col·lecció oberta al públic dedicada a la història medieval de la vila, l'antiga capital del comtat d'Empúries, i al llegat del call jueu medieval com ara la important col·lecció lapidària hebrea local.

9. CONVENT DE SANTA CLARA

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, c/ Carbonar, 2

Època: Segles XVII (1684), XVIII (1702)

Estil: Barroc

Tipus: Obra civil

Material: Pedra grisa de Vilacolum, maó i altres

Classificació: PGOU-PECH (ref. 18042)

Categoria de protecció: Bé immoble integrant del patrimoni cultural

Tipus de protecció: Conservació tipològica

L'any 1680 la universitat de Castelló fa donació a la comunitat de les monges clarisses de l'immoble de l'escola o casa d'estudis situada prop de l'església de Santa Maria per destinar-la com a convent. L'orde ja s'havia establert anteriorment a la vila des de 1260 a extramurs al costat meridional, prop del pas de Sant Pere i del portal de Calabró; aquest primer edifici conventual quedà destruït per les tropes franceses l'any 1655. Es tracta d'un edifici situat dins l'antic nucli emmurallat, entre la basílica de Santa Maria (el puig Salner) i l'antic barri jueu (puig de l'Eramala); és de planta rectangular integrat per una petita església (a la dreta) i les dependències conventuals amb un pati posterior que dona a la muralla del Rec del Molí. Està format per quatre crugies al voltant d'un claustre i distribuïdes en planta baixa i dues plantes; les galeries són arcs de mig punt i cobertes amb voltes d'aresta de maons. La data inscrita en la fornícula del damunt de la porta d'entrada de l'antiga capella, 10 de maig de 1684, correspon segurament a la data d'inauguració del convent. Actualment acull l'Escola Municipal de Música Antoni Agramont i altres serveis municipals.

10. PONT VELL

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, c/ del Pont

Època: Segles XIII (1279), XIV

Estil: Romànic-gòtic

Tipus: Obra civil

Material: Pedra grisa de Vilacolum i altres

Classificació: Monument històric (ref. 324-MH/P)

Categoria de protecció: Incoat Bé Cultural d'Interès Nacional, BCIN (Resolució 08/07/1980 · BOE 28/08/1980). Bé Cultural d'Interès Local (BCIL)

Tipus de protecció: Conservació tipològica

El Pont Vell sobre la Muga vora de l'antic barri de Sant Marc s'anomenava originàriament Pont Nou o Pont Major, ja que n'hi havia un altre de més antic al pas de Sant Pere avui dia totalment desaparegut. Aquest pont medieval, de set ulls desiguals, va ser edificat a finals del segle XIII (1279) en temps del comte Ponç Hug IV. Al llarg dels segles ha sofert greus desperfectes i ha estat reparat en diferents ocasions a causa dels danys produïts per les guerres i els forts aiguats. El 3 i 4 de novembre de 1874 va ser l'escenari d'una greu batalla entre les forces carlines i les liberals durant el "Foc de Castelló".

11. ASIL TORIBI DURAN

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, c/ Roses, 3

Època: Segle XIX (1889-1899)

Estil: Eclecticisme

Autor: Enric Sagnier i Villavechia (arquitecte)

Tipus: Obra civil

Material: Pedra grisa de Vilacolum, maó i altres

Classificació: PGOU-PECH (ref. 37727)

Categoria de protecció: Bé Cultural d'Interès Local (BCIL)

Tipus de protecció: Conservació tipològica

L'Asil Toribi Duran es va inaugurar l'any 1898 gràcies al llegat del filantrop castellaní Toribi Duran i Garrigolas (1814-1888), industrial que havia fet fortuna a Amèrica i que també va fundar l'Asil Duran de Barcelona. El gran edifici eclèctic, que incorpora una capella, és ben característic de la seva època. El projecte s'atribueix a l'arquitecte barceloní Enric Sagnier i Villavechia. Situat fora del nucli històric i proper al riu La Muga, presenta una planta en forma de creu grega formada per quatre crugies articulades al voltant d'un nucli central de planta octogonal. Avui, degudament restaurat i posat al dia, continua en la seva important funció assistencial.

12. RENTADOR

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, c/ Marín

Època: Segle XIX (1863)

Estil: Neoclassicisme-Romàntic

Tipus: Obra civil

Autor: Martí Sureda i Deulovol (arquitecte)

Material: Maó vist, pedra i altres

Classificació: PGOU-PECH (ref. 37721)

Categoria de protecció: Bé Cultural d'Interès Local (BCIL)

Tipus de protecció: Conservació tipològica

El rentador o safareig públic, que segueix el cabal del Rec del Molí després de passar per la Farinera, fou construït el 1863 per l'arquitecte provincial Martí Sureda Deulovol a l'àrea del desaparegut molí de baix i de l'antic convent de Sant Francesc, fundat el 1264 prop d'aquest indret. De planta triangular irregular, el conjunt té forma d'atri porticat amb un gran safareig central; la galeria està coberta per una teulada a una sola vesant de teula àrab sustentada per un embigat de cairats i llates de fusta. Destaquen les columnes toscanes de base cilíndrica, amb fust llis i capitell dòric, que s'integren a la galeria porticada que envolta el safareig, amb un brollador al centre a mode de font. Els murs que delimiten el recinte estan bastits mitjançant una successió d'arcs de mig punt sustentats per pilars de planta quadrada i bastits amb maó vist, i rematats per un mur de pilars rectangulars a mode de merlets.

13. REC DEL MOLÍ - MURALLA

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, Rec del Molí

Època: Segles X, XIII-XIV (1331)

Estil: Romànic-Gòtic

Tipus: Obra civil

Material: Pedra grisa de Vilacolum i altres

Classificació: Monument històric (ref. 659-MH)

Categoria de protecció: Declarat Bé Cultural d'Interès Nacional, BCIN
(Resolució 22/04/1949 · BOE 05/05/1949)

Tipus de protecció: Conservació tipològica

El Rec del Molí, obert a partir de 1331 per l'Infant Pere I comte d'Empúries i que neix a la resclosa de Vilanova de la Muga, discorre pels antics valls de la muralla en el sector de llevant del recinte, on hi ha la torre-portal de la Gallarda i llargs trams de murs que harmonitzen amb la silueta de la catedral i el seu campanar. L'aigua del rec alimentava els tres antics molins fariners, com el molí del mig que es convertí en la Farinera, aixecada sobre d'aquest canal i encara en funcionament. La vila de Castelló fou fortificada des del segle X i posteriorment als segles XIII i XIV es va refer i ampliar el recinte emmurallat juntament amb la construcció de diferents torres de defensa, tant de planta rodona com quadrada. El tram de muralla conservat al Rec del Molí, a la part posterior de la Basílica de Santa Maria, delimita el puig Salner pel costat de llevant i davant la zona dels horts de Santa Maria i de l'antic estany de Castelló, un mirador natural de gran bellesa.

14. ECOMUSEU-FARINERA

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, C/ Sant Francesc, 5-7

Època: Segles XIV-XX

Estil: Industrial

Tipus: Obra civil

Material: Divers

Classificació: PGOU-PECH (ref. 37637)

Categoria de protecció: Bé immoble integrant del patrimoni cultural

Tipus de protecció: Conservació tipològica

L'Ecomuseu-Farineria de Castelló és un museu de tipus industrial que des de 1996 conserva una fàbrica de farines de final del segle XIX i principis del segle XX, evolució de l'antic molí del mig medieval construït sobre la muralla del Rec del Molí al segle XIV. És un gran edifici on funciona a la perfecció l'antiga maquinària, en bona part de fusta, parcialment renovada a principis del segle XX i aprofitant l'energia generada per una turbina tipus Francis. Actualment l'Ecomuseu-Farineria de Castelló, adscrit al Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya, permet conèixer el procés de transformació del blat en farina seguint el sistema tradicional.

15. TORRE CARLINA

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, c/ Calciners – Passeig de les Oques

Època: Segle XIX (1874-1875)

Estil: Defensiu militar

Tipus: Obra civil popular

Material: Pedra

Classificació: Monument històric (ref. 662-MH)

Categoria de protecció: Declarat Bé Cultural d'Interès Nacional, BCIN (R-I-51-5859 · Decret 22/04/1949 · BOE 05/05/1949)

Tipus de protecció: Conservació tipològica

La torre o fort fuseller va ser construïda a l'entrada de la vila pel costat del riu La Muga a final del segle XIX pel "Regimiento de Toledo", destinat a Castelló per bastir fortificacions de defensa després de la batalla del "Foc de Castelló" de 1874. És una torre de planta circular i base atalussada, bastida amb pedra irregular amb les juntures amb el morter vist. Consta de planta baixa i un pis; a la part inferior hi ha una porta d'accés a l'edifici d'arc de mig punt i està emmarcada amb pedra, i dues finestres més d'arc de mig punt. Al primer pis totes les obertures eren originàriament espitlleres amb arc escarser, però algunes s'han convertit en finestres. A la part superior hi ha una àmplia cornisa separada del pis inferior per unes motlures, a mode de coronament emmerletat.

16. CALL JUEU

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, c/ dels Jueus, pl. de la Llana, c/ Peixateries velles, c/ del Call, pl. de la Moneda

Època: Segles XIII-XV

Tipus: Obra civil

Material: Pedra grisa de Vilacolum i altres

Classificació: PGOU-PECH (ref. 18041)

Categoria de protecció: Bé immoble del patrimoni cultural; espai de protecció arqueològica

Tipus de protecció: Conservació tipològica

La important comunitat jueva medieval de Castelló d'Empúries està documentada des de principi del segle XIII i gaudia d'amplis privilegis concedits pels comtes d'Empúries; va arribar a tenir dues sinagogues i uns 300 habitants. La comunitat jueva s'extingí pràcticament amb el decret d'expulsió dels jueus de 1492. El barri originari del call jueu, al puig de l'Eramala al sector sud-est de la vila, s'expandí a partir de final del segle XIII cap al puig Mercadal entorn dels carrers Peixateries Velles, del Call, places de la Llana i de la Moneda, i encara manté la trama urbana medieval.

17. CAN SANLLEHÍ – SINAGOGA ANTIGA

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, c/ Sant Francesc – c/ dels Jueus

Època: Segles XIII, XVIII-XIX

Estil: Gòtic civil tardà-Modernisme

Tipus: Obra civil

Material: Pedra grisa de Vilacolum, pedra blanca i altres

Classificació: PGOU-PECH (ref. 37723)

Categoria de protecció: Bé immoble integrant del patrimoni cultural

Tipus de protecció: Conservació tipològica

La sinagoga vella o antiga és avui dia un edifici del segle XVIII situat als carrers dels Jueus i de Sant Francesc al puig de l'Eramala, el barri originari de la comunitat jueva castellanina. Les primeres dades històriques són tardanes ja que daten de mitjan segle XV (1442) quan l'immoble, anomenat l'antiga sinagoga, segons Miquel Pujol fou adquirit i recuperat per l'aljama per al seu ús com a sinagoga. És probable que la seva utilització s'originés a final del segle XII i principis del segle XIII. És un immoble de planta en forma de L, estructurat en tres crugies perpendiculars a la façana principal distribuïdes al voltant d'un pati que ocupa la cantonada sud-est de la finca. Interiorment és excepcional, ja que la majoria d'estances de la primera planta compten amb els sostres decorats amb motius florals o geomètrics i els forjats de paviment hidràulic de mosaic amb el mateix tipus de decoració. Actualment l'immoble, conegut com Can Sanllehí, és de propietat particular.

18. CAN COMAS – SINAGOGA NOVA

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, c/ Peixateries Velles, 12

Època: Segles XIII, XVIII (1781)

Estil: Gòtic civil tardà

Tipus: Obra civil

Material: Maó, pedra grisa, pedra blanca i altres

Classificació: PGOU-PECH (ref. 37726)

Categoria de protecció: Bé immoble integrant del patrimoni cultural

Tipus de protecció: Conservació tipològica

La segona o sinagoga nova es troba situada al carrer Peixateries Velles, en ple puig Mercadal, l'àrea cap a la qual es dirigí el creixement del call jueu. El document més antic que constata la seva existència és de l'any 1264, i el 1321 s'hi va dur a terme una ampliació per part de l'aljama de Castelló, representada per Isaac Salandí i Momet Astruc. El portal amb arc rebaixat situat a l'esquerra de la façana permetia l'accés al lloc de pregària; els patis interiors conserven les mateixes dimensions que tenien quan era un lloc de culte. La sinagoga es va ampliar i restaurar el 1321. El 1420, ja en plena decadència de l'aljama, va ser venuda i convertida en hostal. Actualment l'immoble és de propietat particular i rep el nom de Can Vicenç Comas.

19. CONVENT DE LA MERCÈ

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, c/ Comalat

Època: Segles XVIII

Estil: Neoclassicisme

Tipus: Obra civil

Material: Pedra grisa de Vilacolum, pedra blanca, maó i altres

Classificació: PGOU-PECH (ref. 39334)

Categoria de protecció: Bé immoble integrant del patrimoni cultural

Tipus de protecció: Conservació tipològica

L'actual edifici fou el convent de Sant Bartomeu, de l'orde dels monjos Mercedaris per a la redempció dels captius, d'època moderna construït dins la vila a final del segle XVIII junt al llenç de la muralla nord i prop de l'antic portal de la Verge Maria, com a refundació de l'antic i primer convent de Sant Bartomeu, construït a extramurs i fundat l'any 1238 pel comte Ponç Hug III i per Sant Pere Nolasc. Aquest primer convent es trobava a la part baixa del Rec del Molí, davant l'actual pont de la Mercè, i fou volat l'any 1653 per ordre del governador militar de la plaça davant l'amenaça imminent d'una invasió francesa. L'actual immoble està format per dos cossos rectangulars amb un ampli pati delimitat per una tanca bastida amb pedra i maons i amb trams del parament arrebossats.

20. CASA DE LA MONEDA

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, pl. de la Moneda, 8-10

Època: Segles XIV-XVIII

Estil: Gòtic, barroc

Tipus: Obra civil

Material: Pedra grisa i altres

Classificació: PGOU-PECH (ref. 37631)

Categoria de protecció: Bé immoble integrant del patrimoni cultural

Tipus de protecció: Conservació tipològica

Edifici senyorial d'època moderna construït sobre restes de la baixa edat mitjana, conegut també com a Can Marquès. L'immoble està format per dos edificis contigus units en la mateixa finca que funcionen com un sol espai, actualment convertit en establiment hotelier. L'any 1800, constava com a propietari la família de Pere Marquès, i anteriorment havia estat propietat del Marquès de Dosaigües. El nom actual prové de l'època de la família propietària de Bartomeu Callís, quan s'hi van trobar diverses monedes antigues, tot i que no hi consta cap seca o fàbrica de moneda medieval. Destaca a l'interior el tram porticat del pati posterior, que formava part de l'urbanisme de l'antic call jueu de la vila.

21. CAN NOUVILAS

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, c/ Sant Pere Més Alt – c/ Comalat

Època: Segles XVII-XIX (1882)

Estil: Eclecticisme

Tipus: Obra civil

Material: Pedra, maó i altres

Classificació: PGOU-PECH (ref. 37633)

Categoria de protecció: Bé immoble integrant del patrimoni cultural

Tipus de protecció: Conservació tipològica

Gran casal del segle XVII de planta rectangular format per quatre crugies diferenciades, amb les cobertes a dues vessants de teula àrab i els careners paral·lels a la façana principal. El cos principal de l'edifici consta de planta baixa i dues plantes més, i el vestíbul està cobert amb volta catalana arrebossada i l'escala de marbre d'accés a les plantes superiors. La finca està formada per l'immoble, un gran jardí que l'acompanya i, a l'altra banda del carrer Cònsol, les restes del claustre de l'antic convent de Sant Bartomeu o de la Mercè. L'immoble pertany a la família Nouvilas, del qual destaca la figura de Ramon Nouvilas i Ràfols (1812-1880) qui fou Ministre de Guerra durant la I República espanyola.

22. CAN JOAN DE LA COLOMA

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, pl. Mossèn Cinto Verdaguer, 2

Època: Segles XVI-XVIII

Estil: Gòtic tardà-historicisme

Tipus: Obra civil

Material: Pedra grisa de Vilacolum, maó i altres

Classificació: PGOU-PECH (ref. 37643)

Categoria de protecció: Bé immoble integrant del patrimoni cultural

Tipus de protecció: Conservació tipològica

Casa pairal del barri del puig Salner, d'època moderna (s. XVI) i probablement edificada sobre restes tardo-medievals, que fa cantonada de la plaça de la Basílica i del carrer Carbonar. És un edifici de planta rectangular format per una sola crugia paral·lela a la façana principal; consta de planta baixa, planta pis i altell, i a l'interior es documenten sostres de volta de creueria amb la fàbrica de maó sustentats per pilars de pedra. A la cantonada de l'immoble destaca un petit relleu que representa un rostre humà. Destaca també la finestra de la primera planta amb columnetes d'estil gòtic i guardapols amb figures esculpides que mostren dos petits escuts.

23. CAN VEHÍ

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, c/ Peixateries Velles

Època: Segle XVII

Tipus: Obra civil

Material: Pedra grisa de Vilacolum, maó i altres

Classificació: PGOU-PECH (ref. 37725)

Categoria de protecció: Bé immoble integrant del patrimoni cultural

Tipus de protecció: Conservació tipològica

Tot i que l'edifici està situat a l'antic barri o call jueu medieval, al carrer Peixateries Velles i davant la segona sinagoga, la seva construcció data del segle XVII. Està format per planta baixa i dues plantes més, i la façana presenta un parament força íntegre bastit amb carreus ben escairats disposats formant filades completament regulars. Destaca el gran portal d'arc de mig punt adovellat, amb els brancals construïts amb carreus de pedra que formen part del mateix parament de la façana.

24. CAN MACELLI

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, c/ Carbonar

Època: Segle XVII (1666)

Tipus: Obra civil

Material: Pedra grisa de Vilacolum, pedra blanca, maó i altres

Classificació: PGOU-PECH (ref. 37636)

Categoria de protecció: Bé immoble integrant del patrimoni cultural

Tipus de protecció: Conservació tipològica-Restauració

Edifici construït per la família Macelli al segle XVII destinat a habitatge familiar principal i situat al barri del puig Salner, entre la Basílica de Santa Maria i l'antic convent de Santa Clara. Gran casal format per planta baixa i dues plantes, amb coberta a dues vessants i ràfec de teula àrab. Destaca el vestíbul d'accés que dóna pas a un petit pati interior de planta rectangular delimitat per dos trams porticats d'arcs de mig punt adovellats. La façana compta amb dos grans portals d'arc de mig punt adovellat i dues finestres de les mateixes característiques. A la part posterior, l'immoble dóna a un jardí annex a la muralla del Rec del Molí i que delimita amb l'absis de la Basílica de Santa Maria.

25. CAN MAYOR

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, c/ Font Calvera, 2

Època: Segles XVII-XVIII

Tipus: Obra civil

Material: Pedra grisa de Vilacolum, maó i altres

Classificació: PGOU-PECH (ref. 37632)

Categoria de protecció: Bé immoble integrant del patrimoni cultural

Tipus de protecció: Conservació tipològica

Casal que havia estat propietat de la família Milsocós, establerta a Castelló d'Empúries a principis del segle XVIII. És un edifici format per tres crugies perpendiculars a la façana principal, amb coberta a dues vessants de teula; consta de planta baixa, planta pis i altell, i la resta de la finca està ocupada per un jardí de grans dimensions amb sortida al carrer de la Fruita. Destaca el portal d'arc de mig punt adovellat, amb un relleu en forma de petxina a la clau central testimoni d'haver realitzat la peregrinació a Santiago de Compostel·la. A l'interior destaca un ampli saló central que dóna al carrer Comas i Solà.

26. CAN CLIMENT

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, c/ Capellans, 8

Època: Segle XVIII

Estil: Neoclassicisme

Tipus: Obra civil

Material: Pedra grisa de Vilacolum, pedra blanca, maó i altres

Classificació: PGOU-PECH (ref. 37629)

Categoria de protecció: Bé immoble integrant del patrimoni cultural

Tipus de protecció: Conservació tipològica

Casa pairal de la família Climent que, procedent de la Selva de Mar, al segle XVIII s'establí al barri senyorial del puig Salner i de la qual destaquen figures com el polític, diputat a Corts i governador civil de Girona Enric Climent i Vidal (1824-1878) i el poeta de l'Empordà Carles Fages de Climent (1902-1968), els descendents del qual són els actuals propietaris. L'edifici és de planta rectangular format per quatre crugies perpendiculars a la façana; consta de planta baixa, primera planta i golfes, i disposa d'un pati central descobert. El portal d'accés és rectangular amb els brancals de pedra i amb llinda plana motllurada.

27. CA L'AMETLLA

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, c/ Capellans, 3

Època: Segles XVIII-XIX

Estil: Neoclassicisme

Tipus: Obra civil

Material: Pedra grisa de Vilacolum, pedra blanca, maó i altres

Classificació: PGOU-PECH (ref. 37722)

Categoria de protecció: Bé immoble integrant del patrimoni cultural

Tipus de protecció: Conservació tipològica

Els primers propietaris coneguts de l'immoble són Felip Pastell (1718), la família Fluvià i posteriorment la família Mas de Xexàs, ambdues d'Olot. Al segle XIV (1387), consta com a propietària d'una casa i del jardí en aquest mateix indret Agnès, muller del cavaller Alfons de Llúria. Fou la primera casa pairal del centre històric en tenir una vaqueria. Situada al barri del puig Salner, és un conjunt edificat en forma de L al voltant d'un jardí i d'una eixida de planta rectangular, que consta de soterrani, planta baixa, primera planta i altell. La caixa d'escala es troba coberta amb una cúpula semiesfèrica sobre petxines, coronada per una llanterna octogonal i decorada amb figures escultòriques a les petxines. Destaca la gran sala de la primera planta i diverses sales amb obertures motllurades. En ella visqué Claudi Ametlla Coll (1883-1968), periodista, polític i governador civil de Girona (1932) i de Barcelona (1933).

28. CAN BASSAS

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, pl. del Vi, 1

Època: Segles XV-XVI (1595), XIX

Estil: Gòtic tardà-Renaixement

Tipus: Obra civil

Material: Pedra grisa de Vilacolum, pedra blanca i maó

Classificació: PGOU-PECH (ref. 37656)

Categoria de protecció: Bé immoble integrant del patrimoni cultural

Tipus de protecció: Conservació tipològica

Edifici del segle XIX sobre restes tardomedievals, de planta rectangular que consta de planta baixa i dues plantes més, situada a la confluència dels carrers Almogàvers, Prat de la Riba i de la Verge, prop de l'àrea l'antic portal de la muralla medieval d'accés a la població. Destaca el gran portal d'arc de mig punt adovellat de pedra blanca i, al seu costat, una finestra d'arc conopial trilobulat, amb l'ampit motllurat i els capitells decorats amb rosetes. A la primera planta, el balcó central es recolza damunt les dovelles del portal i a la llinda hi ha inscrita la data de 1595.

29. CAN GARRIGOLAS

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, pl. de la Llana, 7

Època: Segles XVIII-XIX

Estil: Neoclassicisme

Tipus: Obra civil

Material: Pedra grisa de Vilacolum, pedra blanca i maó

Classificació: PGOU-PECH (ref. 37630)

Categoria de protecció: Bé immoble integrant del patrimoni cultural

Tipus de protecció: Conservació tipològica

Gran casal que, abans de ser propietat de la família Garrigoles, es coneixia com a can Rich. Els hereus de Toribi Duran i Garrigoles, fundador de l'Hospital Toribi Duran, adquirí l'immoble a final del segle XIX; ja a l'època comptava amb un magnífic jardí i un hort al seu costat, i era la de major superfície dins el nucli urbà de la vila. Està situada a l'antic barri del puig de l'Eramala, propera al desaparegut portal de Sant Jordi i al call jueu medieval. La porta principal és rectangular amb brancals i llinda de pedra blanca. Destaca, a l'interior, una gran sala al voltant de la qual s'estructuren la resta de cambres.

30. CAN PASTELL

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, pl. dels Homes

Època: Segles XVII-XIX

Estil: Gòtic tardà-Renaixement

Tipus: Obra civil

Material: Maó, rajola, ceràmica i altres

Classificació: PGOU-PECH (ref. 37634)

Categoria de protecció: Bé immoble integrant del patrimoni cultural

Tipus de protecció: Conservació tipològica

Casal d'època moderna situat a la plaça dels Homes i fent cantonada amb el carrer Paireria Vella, al bell mig del centre històric. Està relacionat amb la família Negre Pastell, originària de la vila i de la qual destaca la figura de Pelai Negre i Pastell (1895-1984), Doctor en Dret, polític i historiador. Data de 1660, quan Miquel Pastell, notari de Castelló d'Empúries, va adquirir l'immoble. És un edifici de planta rectangular format per tres crugies adossades i perpendiculars a la façana lateral. Consta de planta baixa, planta pis i golfes, i a la primera planta un saló decorat amb balcons a la plaça, entre els quals figura l'escut heràldic decorat amb esgrafiats de motius florals. A la planta baixa, la porta de llinda plana dóna accés a una ampliació estructural que ocupa l'espai on antigament es documentava un carreró desaparegut que comunicava amb la Llotja medieval.

31. RECTORIA

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, pl. de Mossèn Cinto Verdaguer, 8

Època: Segle XX (inici)

Autor: Josep Azemar (arquitecte)

Tipus: Obra civil

Material: Pedra blanca, ceràmica i maó

Classificació: PGOU-PECH (ref. 37657)

Categoria de protecció: Bé immoble integrant del patrimoni cultural

Tipus de protecció: Conservació tipològica

Edifici del principi del segle XX obra de l'arquitecte Josep Azemar, situat a la plaça de la Basílica. Es tracta d'una casa entre mitgeres amb jardí posterior, de planta rectangular i formada per tres crugies paral·leles a la façana principal, amb teulada de teula àrab i doble ràfec de dents de serra. Consta de planta baixa, planta pis i altell, i a la planta baixa destaca el portal d'arc de mig punt amb emmarcament de pedra i la dovella clau destacada. La primera planta està separada de l'altell per una cornisa de plaques de ceràmiques decorades amb motius vegetals i presenta quatre finestres rectangulars amb permòdols; els dos centrals tenen sortida al balcó corregut amb barana de ferro decorada.

32. CAN BOSCH AYMERICH

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, c/ comtes d'Empúries, 24 – c/ de la Muralla

Època: Segles XVIII, XIX

Estil: Eclecticisme

Tipus: Obra civil

Material: Pedra grisa de Vilacolum i maó

Classificació: PGOU-PECH (ref. 37644)

Categoria de protecció: Bé immoble integrant del patrimoni cultural

Tipus de protecció: Conservació tipològica

Edifici del segle XIX amb parts constructives anteriors del segle XVIII i edificat aprofitant un tram de la muralla medieval. És un immoble de planta rectangular formada per tres crugies perpendiculars a la façana principal, que consta de planta baixa, primera planta i altell, on s'obre una petita galeria formada amb arcs de mig punt bastits amb maons. Al primer pis destaquen un escut de pedra i un rellotge de sol. El cos adossat per a banda sud compta amb un portal d'arc de mig punt de maó amb els brancals de pedra i dues finestres rectangulars adovellades. Per la part posterior s'obre un jardí porxat amb arcs de mig punt i galeria coberta d'arcs de mig punt de maó a la primera planta. L'edifici és conegut també com a Can Gibert i pertany a la família Bosch Aymerich.

33. CAN REITG

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, c/ Capellans, 6

Època: Segles XVII-XVIII (final, 1788), XIX

Estil: Barroc, Neoclassicisme

Tipus: Obra civil

Material: Pedra grisa de Vilacolum i maó

Classificació: PGOU-PECH (ref. 37635)

Categoria de protecció: Bé immoble integrant del patrimoni cultural

Tipus de protecció: Conservació tipològica

En aquest gran casal situat en ple barri del puig Salner, un dels dos nuclis originaris de Castelló d'Empúries juntament amb el puig Mercadal, va viure l'historiador i Doctor en Drets Jeroni Pujades Moner (1568-1635) entre els anys 1604 i 1609, quan exercí el càrrec d'assessor i comissari general del comtat d'Empúries nomenat per la comtessa Joana d'Empúries. Es tracta d'un immoble dels segles XVII-XVIII amb diferents fases constructives posteriors; al balcó principal de la casa figura inscrita la data de 1788. Segons un capbreu de 1383, la part posterior de la finca correspon a l'àrea de dues cases antigues d'època medieval: d'Ermesendis, dona de Ramon Sala, i de Miquela, muller de Guillem Sala. Actualment és conegut també com a cal Palauenc.

34. CAN CASSANYES

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, c/ Bordas – pl. de les Monges, 5

Època: Segle XVIII

Estil: Neoclassicisme

Tipus: Obra civil

Material: Pedra grisa de Vilacolum, pedra blanca i maó

Classificació: PGOU-PECH (ref. 37628)

Categoria de protecció: Bé immoble integrant del patrimoni cultural

Tipus de protecció: Conservació tipològica

Conegut també com a Can Dimes, l'immoble apareix l'any 1800 com a propietat de Narcís Cassanyes. Es troba situat al barri de l'antic call jueu, al límit entre els puigs Salner i Eramala de Castelló i prop de l'antic portal de Sant Francesc. Edifici de planta rectangular, consta de planta baixa i dos pisos d'alçada. A la planta baixa destaca el portal rectangular adovellat de pedra blanca, que dóna accés a un vestíbul cobert amb voltes d'aresta rebaixades bastides amb maons disposats a la catalana i un pati interior amb porxat de maons. A la primera planta, dues sales amb pintures murals que decoren les parets i els sostres.

35. CENTRE AGRÍCOLA I SOCIAL

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, pl. del Vi

Època: Segle XX

Estil: Eclecticisme

Tipus: Obra civil

Material: Maó, ceràmica i altres

Categoria de protecció: Bé immoble integrant del patrimoni cultural

L'edifici, conegut com el *Centro*, està vinculat amb la història del Centre Agrícola i Social, entitat constituïda el 25 de maig de 1911 amb l'objectiu d'oferir beneficència als pobres i mendicants a iniciativa de la parròquia i de propietaris filantrops per donar assistència als més necessitats. El 1915 el sindicat adquirí l'actual immoble de la plaça del Vi conegut fins aleshores com a Can Boris, que esdevingué a partir de 1917 la seu del Centre Agrícola i Social; disposava de vestíbul cafè, sala d'espectacles i teatre amb galliner, amb un magnífic teló de tela, pati, magatzem d'eines agrícoles i un habitatge pel conserge. El 1932 es creà els Esplais del Sindicat com a nova secció cultural, esportiva i recreativa que publicava la revista *L'Espiga*. Durant la postguerra es canvià el nom pel de Hermandad Sindical de Labradores y Ganaderos i als anys setanta s'hi instal·là la Cambra Agrària local.

36. CASA CONTRERAS

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, pl. Ruiz Amado, 6

Època: Segles XVII (1681), XIX-XX (1927)

Estil: Historicisme

Tipus: Obra civil

Material: Maó, pedra grisa, pedra blanca i altres

Classificació: PGOU-PECH (ref. 37658)

Categoria de protecció: Bé immoble integrant del patrimoni cultural

Tipus de protecció: Conservació tipològica

L'edifici es troba ubicat al mateix solar on antigament hi havia antigament la casa documentada com el palau de l'abat de Sant Pere de Rodes, al barri del puig Salner. Les dues dates inscrites a les llindes de les dues portes del vestíbul fan referència a la data de construcció (1681) i d'una reforma posterior (1927). El casal actual, del segle XIX i de planta baixa i dues plantes, fou propietat d'una família de funcionaris castellans, de la qual destaquen dos germans: el pedagog i jesuïta Ramon Ruiz Amado i l'escriptor Luis Ruiz Contreras. A l'interior del vestíbul es conserven pintures morals amb imatges d'estil clàssic, tapades per consignes de la postguerra (Acción Católica Española).

37. CASA SABATER

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, C/ Sant Pere Més Alt

Època: Segles XVIII

Estil: Neoclassicisme

Tipus: Obra civil

Material: Pedra grisa de Vilacolum, maó i altres

Categoria de protecció: Bé immoble integrant del patrimoni cultural

Gran casal situat en ple barri del puig Salner entre els carrers Sant Pere Més Alt i Caserna. Tot i que l'actual immoble data del segle XVIII, en un capbreu de l'any 1383 es documenten diferents propietaris de diverses cases ocupant la finca, alguns dels quals pertanyia a una família de notaris castellanins, els Bussigues. Es tracta d'un edifici de gran extensió amb façana al carrer Sant Pere Més Alt i un pati-jardí a la part posterior de l'immoble. Destaca l'accés principal en forma de portal rectangular adovellat amb carreus de pedra grisa.

38. CAN CALET

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, pl. dels Homes, 9

Època: Segles XIX-XX

Estil: Modernisme

Tipus: Obra civil

Material: Pedra grisa de Vilacolum, maó, ceràmica i altres

Classificació: PGOU-PECH (ref. 37346)

Categoria de protecció: Bé immoble integrant del patrimoni cultural

Tipus de protecció: Conservació tipològica

Edifici cantoner de planta rectangular, amb la planta baixa enretirada de la línia de la façana i dels pisos superiors, deixant un passadís que enllaça amb el porticat que caracteritza la plaça dels Homes. Tot i que l'actual edifici data de final del segle XIX, al seu emplaçament es documenten diferents habitatges al llarg dels segles i des de l'edat mitjana. La façana està rematada per una cornisa motllurada damunt la qual s'assenta el coronament esglaonat original de l'edifici.

39. CREU DE TERME

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, pl. Mossèn Cinto Verdaguer

Època: Segle XV

Estil: Gòtic

Tipus: Obra religiosa

Material: Pedra grisa de Vilacolum

Classificació: PGOU-PECH (ref. 30614)

Categoria de protecció: Bé immoble integrant del patrimoni cultural

Tipus de protecció: Conservació tipològica

Creu de terme gòtica del segle XV notablement esculpida. En origen estava situada extramurs de la vila en un emplaçament desconegut; posteriorment, al segle XIX es trobava situada al passeig central del cementiri municipal (motiu pel qual rebia el nom de Creu del fossar), que data de 1860. El 1963 va ser col·locada a l'actual emplaçament davant la Basílica de Santa Maria, i l'any 1990 va ser objecte d'una restauració. Està constituïda per una base esglaonada de tres nivells de secció octogonal; al graó superior s'encasta el fust modern de la columna que enlaira la creu. Damunt la columna, un capitell-nus en forma de prisma de vuit cares mostra escultures de sants i evangelistes. La creu està treballada amb elements compositius, decoratius i iconogràfics, i els braços són rectes amb expansions lobulades als extrems i rematats amb flors de lis. A l'anvers, Crist crucificat amb la Verge i Sant Joan; al revers, la Verge amb el Nen Jesús i el Tetramorf.

40. CAPELLA DE SANT ANTONI

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà

Època: Segle XVIII-XIX

Estil: Neoclassicisme

Tipus: Obra religiosa

Material: Pedra grisa i maó

Classificació: PGOU-PECH (ref. 37642)

Categoria de protecció: Bé Cultural d'Interès Local (BCIL)

Tipus de protecció: Conservació tipològica

Situada a la zona sud del Parc natural dels Aiguamolls de l'Empordà, fou erigida a final del segle XVIII en honor de Sant Antoni Abat, patró dels pagesos dels cortals del terme municipal i sufragada per una de les famílies propietàries. Es tracta d'una capella de planta rectangular amb absis semicircular, les parets són de pedra i el teulat de teula àrab. A la façana destaca un portal adovellat d'arc de mig punt i un campanar amb cadireta d'un sol arc construït amb totxo massís. Es pot veure a la dovella clau un escut amb la representació d'una parra símbol de la família Brossa i una placa amb la inscripció: CAPILLA DE S^a ANTONIO PROPIEDAD DE Dª JOSEFA ORIOLA DE ORNÓS.

41. CAN SALÓ

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, av. Cobla dels Rossinyols

Època: Segles XII (1217), XVIII

Tipus: Obra civil i religiosa

Material: Pedra grisa de Vilacolum, pedra blanca i maó

Classificació: PGOU

Categoria de protecció: Bé immoble integrant del patrimoni cultural

Tipus de protecció: Conservació tipològica

Segons referències històriques hi ha existència d'establiment de cavallers Templers l'any 1168 a Castelló d'Empúries; la següent data és de 1217 de l'establiment de la comanda de l'ordre dels Cavallers del Temple com a propietaris d'una casa rústica al cim d'un petit turó situat al nord a extramurs de la vila, que es va denominar des d'aleshores puig de la Cavalleria. Va estar al servei de l'Ordre del Temple fins a principis del segle XIV, moment en què el béns d'aquest orde de monjos cavallers van ser traspassats a l'Ordre de l'Hospital de Sant Joan de Jerusalem. A causa d'un setge de les tropes franceses la casa va ser volada l'any 1653, i la reconstrucció de l'actual casa data de final del segle XVIII. Va formar part de l'heretat coneguda com a Mas Moner o Can Berris i actualment és coneguda com a Can Saló.

42. CLUB NÀUTIC EMPURIABRAVA

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, Empuriabrava, av. Fages de Climent

Època: Segle XX (final anys 60)

Estil: Contemporani

Tipus: Obra civil

Material: Maó, totxana i altres

Classificació: PGOU

Categoria de protecció: Bé Cultural d'Interès Local (BCIL)

Edifici construït a final de la dècada dels anys seixanta del segle XX que constitueix el centre social i de serveis del Club Nàutic d'Empuriabrava. La seva esvelta torre blanca a mode de far contemporani constitueix un element singular d'identificació del teixit residencial de la marina d'Empuriabrava; es troba situada en una de les artèries principals, l'avinguda Fages de Climent, en el sector comercial d'Empuriabrava i condueix a la zona portuària.

43. CONJUNT ESCULTÒRIC DE TAPIOLA DE LA VIA PÚBLICA D'EMPURIABRAVA

- Rellotge de Sol

Fitxa

Situació: Castelló d'Empúries, Empuriabrava, rotonda avinguda Pompeu Fabra/Passeig Marítim

Època: Segle XX (1973)

Estil: Contemporani

Tipus: Obra civil (diverses construccions)

Material: Maó, totxana, ferro i altres

Categoria de protecció: Bé Cultural d'Interès Local (BCIL)

Escultura en ferro de l'artista Josep Tapiola, elaborada els anys setanta del segle XX i ubicada a Empuriabrava. Representa una cara masculina dibuixada amb vareta de ferro, del front de la qual emergeix el gnòmon. Les línies horàries estan desplaçades i en la vertical hi ha el senyal de la 1; o sigui que a l'hivern no cal afegir una hora al rellotge de sol per saber quina hora és; i a l'estiu, només se n'afegeix una.

**AJUNTAMENT DE
CASTELLÓ D'EMPÚRIES**

Pl. Joc de la Pilota, 1
17486 Castelló d'Empúries

Tel. 972 250 426
ajuntament@castello.cat

www.castello.cat
NIF P-1705200 B

- A l'aguait

Fitxa

Situació: Castelló d'Empúries, Empuriabrava, rotonda avinguda Europa

Època: Segle XX (1973)

Estil: Contemporani

Tipus: Obra civil

Material: Ferro

Categoria de protecció: Bé Cultural d'Interès Local (BCIL)

Escultura en ferro obra de l'artista Josep Tapiola i situada a la marina residencial d'Empuriabrava durant els anys setanta del segle XX, que representa tres dansaires moguts al ritme del vent, una al·legoria a la tramuntana de l'Empordà.

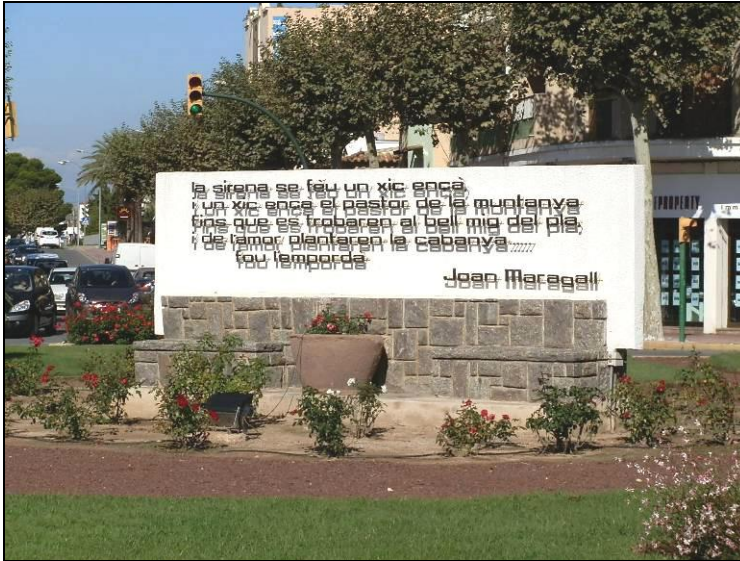
**AJUNTAMENT DE
CASTELLÓ D'EMPÚRIES**

Pl. Joc de la Pilota, 1
17486 Castelló d'Empúries

Tel. 972 250 426
ajuntament@castello.cat

www.castello.cat
NIF P-1705200 B

- L'Empordà

Fitxa

Situació: Castelló d'Empúries, Empuriabrava, rotonda avingudes Europa/Fages de Climent

Època: Segle XX (1970)

Estil: Contemporani

Tipus: Obra civil

Material: Ferro

Categoria de protecció: Bé Cultural d'Interès Local (BCIL)

Monument artístic obra de l'artista i escultor Josep Tapiola que presenta en lletres de ferro els darrers versos del poema "L'Empordà" del poeta Joan Maragall en un costat d'un mur, i la trobada entre el pastor i la sirena a la part posterior del mur. Obra dels anys setanta del segle XX.

**AJUNTAMENT DE
CASTELLÓ D'EMPÚRIES**

Pl. Joc de la Pilota, 1
17486 Castelló d'Empúries

Tel. 972 250 426
ajuntament@castello.cat

www.castello.cat
NIF P-1705200 B

- Poseidó i Nereida

Fitxa

Situació: Castelló d'Empúries, Empuriabrava, rotonda avinguda Fages de Climent - Capitania

Època: Segle XX (1970)

Estil: Contemporani

Tipus: Obra civil

Material: Ferro

Règim jurídic: pública

Categoria de protecció: Bé Cultural d'Interès Local (BCIL)

Escultura en ferro de l'artista Josep Tapiola que representa la imatge del Déu Neptú o Poseidó, i una figura femenina al seu costat, Nereida, al·legoria del mar. Obra dels anys setanta del segle XX i ubicada a la marina residencial d'Empuriabrava, a la rotonda de l'avinguda Carles Fages de Climent.

**AJUNTAMENT DE
CASTELLÓ D'EMPÚRIES**

Pl. Joc de la Pilota, 1
17486 Castelló d'Empúries

Tel. 972 250 426
ajuntament@castello.cat

www.castello.cat
NIF P-1705200 B

- Eolus

Fitxa

Situació: Castelló d'Empúries, Empuriabrava, rotonda avinguda Joan Carles I - C/ de la Rubina

Època: Segle XX (1970)

Estil: Contemporani

Tipus: Obra civil

Material: Ferro

Règim jurídic: pública

Categoria de protecció: Bé Cultural d'Interès Local (BCIL)

Escultura en ferro que representa la imatge d'un àngel alat portant unes espigues de blat a la mà. Obra de l'artista Josep Tapiola que completa les escultures en ferro ubicades a la marina residencial d'Empuriabrava i que representen simbòlicament els elements representatius de la terra, del municipi i de la comarca: el vent, el mar, el sol, la terra i el mite de l'Empordà, relacionat amb el món Mediterrani

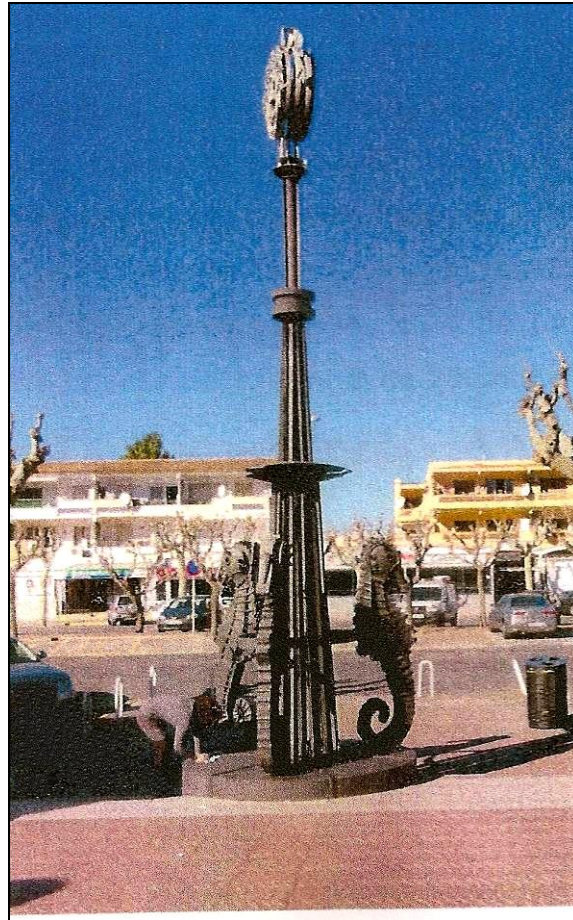
**AJUNTAMENT DE
CASTELLÓ D'EMPÚRIES**

Pl. Joc de la Pilota, 1
17486 Castelló d'Empúries

Tel. 972 250 426
ajuntament@castello.cat

www.castello.cat
NIF P-1705200 B

- Cavalls de mar

Fitxa

Situació: Castelló d'Empúries, Empuriabrava, rotonda avinguda Fages de Climent – sector Gran Reserva

Època: Segle XX (1973)

Estil: Contemporani

Tipus: Obra civil

Material: Ferro

Categoria de protecció: Bé Cultural d'Interès Local (BCIL)

Escultura en ferro que presenta la imatge de tres cavalls de mar al peu de l'escultura a mode de suport de l'alçat vertical, que culmina amb una cara representativa del Sol. Obra de l'artista Josep Tapiola que completa el conjunt de sis escultures en ferro ubicades a la marina residencial d'Empuriabrava i que representen simbòlicament els elements representatius de la terra, del municipi i de la comarca: el vent, el mar, el sol, la terra i el mite de l'Empordà.

**AJUNTAMENT DE
CASTELLÓ D'EMPÚRIES**

Pl. Joc de la Pilota, 1
17486 Castelló d'Empúries

Tel. 972 250 426
ajuntament@castello.cat

www.castello.cat
NIF P-1705200 B

44. EDIFICIS D'ESTIL MEDITERRANI DE LA PLATJA D'EMPURIABRAVA

- EDIFICI BOCANA

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, Empuriabrava, platja

Època: Segle XX (anys 70-80)

Estil: Contemporani

Tipus: Obra civil

Material: Maó, totxana i altres

Règim jurídic: privada

Superfície: 613 m²

Categoria de protecció: Bé Cultural d'Interès Local (BCIL)

Edifici construït durant la dècada dels anys setanta i vuitanta del segle XX al costat de la bocana i de l'espigó d'Empuriabrava pel costat sud, a la platja de la marina residencial.

**AJUNTAMENT DE
CASTELLÓ D'EMPÚRIES**

Pl. Joc de la Pilota, 1
17486 Castelló d'Empúries

Tel. 972 250 426
ajuntament@castello.cat

www.castello.cat
NIF P-1705200 B

- EDIFICI CENTRAL

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, Empuriabrava, platja

Època: Segle XX (anys 70-80)

Estil: Contemporani

Tipus: Obra civil (diverses construccions)

Material: Maó, totxana i altres

Règim jurídic: privada

Superfície: 676 m²

Categoria de protecció: Bé Cultural d'Interès Local (BCIL)

Edifici construït durant la dècada dels anys setanta i vuitanta del segle XX i ubicat al centre de la zona de platja i al costat del Passeig Marítim d'Empuriabrava. Format per diverses construccions annexes, durant 25 anys ha estat la seu de la discoteca Passarel·la, d'establiments comercials i de dependències de la Creu Roja, entre altres serveis. A la platja d'Empuriabrava s'havia ballat antigament el *Ball dels confits* i el *Ball de les nyacres*, recollides per Joan Amades com antigues cerimònies relacionades amb el mar i la pesca.

- EDIFICI MARBAR

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, Empuriabrava, platja

Època: Segle XX (anys 70-80)

Estil: Contemporani

Tipus: Obra civil

Material: Maó, totxana i altres

Règim jurídic: privada

Superfície: 676 m²

Categoria de protecció: Bé Cultural d'Interès Local (BCIL)

Edifici de planta rectangular i terrassa, de només planta baixa, construït durant la dècada dels anys setanta i vuitanta del segle XX a la platja de la marina residencial, utilitzat amb finalitat comercial turística. A la zona de l'actual Empuriabrava i prop del grau de la Muga hom troba documentades la Casa de l'Estany i la Casa de la sal, construïdes amb finalitats relacionades amb l'ús i l'explotació dels recursos de l'antic Estany de Castelló d'Empúries i amb la gabella de la sal que se n'extreia; ambdues edificacions, d'origen medieval –la casa o magatzem de la gabella de la sal (*domus sive botige salis*) està documentada en una època de 1362 pel pagament d'unes obres a l'edifici–, apareixen també especificades en els esmentats plànols del segle XVIII

- EDIFICI DESEMBOCADURA LA MUGA

Fitxa arquitectònica

Situació: Castelló d'Empúries, Empuriabrava, platja

Època: Segle XX (anys 70-80)

Estil: Contemporani

Tipus: Obra civil

Material: Maó, totxana i altres

Règim jurídic: privada

Superfície: 537 m²

Classificació: PGOU

Categoria de protecció: Bé Cultural d'Interès Local (BCIL)

Immoble de planta rectangular i terrassa, de només planta baixa, dels anys setanta i vuitanta del segle XX. Ubicat a la platja de la marina residencial d'Empuriabrava, prop de la desembocadura del riu La Muga i amb ús comercial i turístic. Durant l'època medieval i moderna, prop de la seva localització es trobaven emplaçades les *botigia*, antics magatzems o llotges construïdes per pescadors i comerciants per a les mercaderies, que donaven a la platja un cert aire de petit *emporium*. La documentació històrica del segle XIV rebel·la també que aquestes *botigia* o magatzems de mercaderies foren reedificades a principi del segle XV inicialment de fusta i transformades en un sòlid i ampli edifici de pedra anomenat La Torre del Mar.